

romanoꝝ reip. factus est princeps de cuius stirpe il
le inclitus magnus cesar augustus in magna felicita
te processit. **H**ic etiã ille est de quo imperator iustini
anus in libris legum suarum viz in libro autenticoꝝ
in rubrica vt preponat nomen imperatoris legittis
documentis fecit inclitam mentionem dicendo qd si
a magno cesare augusto imperatores ceteri dicendi
sunt cesares multo fortius secundũ p̃meua tempora
omnes imperatores ab enea eneades dicendi sunt q̃
primus temp. romanoꝝ imperiali q̃si scepro ip̃ertali
ter gubernauit. **H**uius aut̃ enee successus otinuos ⁊
p̃cessu neqd ⁊ p̃ maiori parte gestauit virgilius in suo
opere eneidorũ dum vixit multa descripsit licz mor
te p̃uentus complere nõ potuit integraliter op̃ suũ
De grecis mittentibus achillem ⁊ thelephũ p̃ ob
tinenda maxima victualium copia continue in exer
citu grecorum.

Quoniam hec itaq; gerent̃ prout superius sunt fla
ta agamẽnon rex vniuersos reges duces ⁊ prin
cipes ad generale osilium in planicie thenedõ voce
p̃conia venire mādauit. **Q**uibz statĩ ouẽientibz in lo
ro p̃dicto idẽ agamẽnõ ic̃tionis sue p̃positũ i hec
sub op̃edio uerba resoluit. **I**nter alia necessaria que
exercitui nrõ potẽter ic̃ubunt ē illud precipuũ ut cu
ram sollicitam habeamus qualiter exercitus noster
dũ ē in conflictu bellorum debeat victualibz abun
dare nam sine multo victualiu p̃sidio exercitus nos
ter vix posset prodesse. **Q**uare si vobis videret̃ ac
tepeũ apud messam pro victualibz otinue rebaben
dis in quo maxima fertilitas viget speciales

nostros nuncios viros strenuos et fideles absque mo-
ra mittamus ut taliter predicti nuncii nostri predicta
statuant et salubriter ordinent quod indeficienter predicta
victualia omnibus succursibus exercitui nostro in mu-
lta excrefcenti copia faciant abundare. Agamennone
vero predicto suo colloquio sine fallo omnes astan-
tes consilium suum probant et incontinenti strenuum a-
chillem et thelephum filium quoddam herculis super ex-
ecutione predicti negotii cōiter elegerunt ut ad exequen-
dum predicta in multa comitua militum pugnatorum
ad messam se dirigere deberent. In hac igitur provin-
cia regnabat rex quidam nomine teucram qui regnum
ipsum longa pace tenuerat dum in ipso multorum mi-
litum copia et virorum pugnantium iuventus bellico-
sa vigeret. Plurique enim dicere voluerunt hanc fuisse
siciliam que in multarum fertilitate victualium fuit sem-
per abundans dicta messa a messana ciuitate existen-
te in ipsa quesita in introitu ipsius insule ex parte lito-
rum regnorum mirabili salutis portu egerit in quo
naues in multa classium quantitate omni tempore
ita statione tuerentur et proinde quoddam dicere voluerunt quod pre-
dicta ciuitas messana ideo dicta est quia ratione portus ipsius
messes edite in adiacentium locorum terminis coacte de-
feruntur in ipsas que per nauigantes postmodum per diuersas
mundi partes delatas questus gratia deuehunt. Li-
cet nonnulli dixerunt ciuitatem ipsam messen a cuiusdam re-
gis dicti messani titulis insignitam que dum regnaret in
insula ciuitatem illam ex suo nomine messam voluit ap-
pellari. Sed frigida res de his nihil in suo opere descri-
psit simpliciter ponens achillem et thelephum apud

♀ messana

Quia pagina defectus regie infra folio 6¹⁰

de strimosa fides
re predicti monachorum
ordines et discipulos
curiosos eximios
faciant abundans signa
Mogio sine facio
bane et incommensura
salum quodam bonis
i ceteris eligere
comitatus militum
leberent. In hac
mi nomine eximiam
ratia in ipso
pugnantia
in dicere volumus
fertilitate victu
fita a messana
viciu ipsius
salutis portu
quantitate
e quid dicere
co dicere
in locorum
ates postmodum
puelus a gratia
itate ipso
is insignis
o nomine
de deo
abulit a

honorando n
miles vero dies n
ti ab adille porem
lucie facies exat
ni accelerare dispi
dant uenire. Qu
bus igit in regio
nos e villa. Indu
en nobis tholip
extrema domi m
valens. Cu ipse d
cum facie prestare
remineat in cadu
bore nimio miu
stalliones im
sternis uertus
pater uos i ad
que occurrunt
orum regni ista
di adum i am
sola sue uirtutis
dona belli cō
na proque op
gressio n p
etis parati
net merborum
sapro in pac
fecunda uirtut
quandam melli
firmate corrob

in honore maxio ⁊ rerū affluētū ubertate. **N**ō post
multos vero dies rex theucrā letalib⁹ vulneribus si
bi ab achille potenter inflicis attritus p̄ multa va
litudie factus exanimis ⁊ vidēs vite sue extrema si
bi accelerare dispendia achillē ⁊ thelephū ad se man
dauit venire. **Q**uibus ad eū venientib⁹ ⁊ inuenienti
bus ip̄m in regio strato iacere idē rex theucrā sic locu
tus ē illis. **I**nclui duces longa salus sit uobis. **P**ico
tū vobis thelepho carissimo meo qz iaz vite mee ad
extrema deuent mortis interitū amplius deuitare nō
valens. **C**ū igit heredem mibi legitimū ex me p̄gei
tum fata prestare noluerunt ne presens regnū meum
remaneat in caduco quod multo labore quesui ⁊ la
bore nimio mātenui usqz nūc icōcusser qd iā q̄sitū
ifallibiliter āmisisset nisi ille vir strēu⁹ q̄ oib⁹ aliis
strēuis virtutib⁹ fuit p̄lat⁹ victoriosissim⁹ hercules
pater tu⁹ i adiutorium meū ad preces meas festin
tius occurrisset dū in magna multitudine hostiū me
orum regnū istud iā p̄occupatū existeret ⁊ recuperā
di aditum iā mibi spes certa defecerat ⁊ ip̄e solus in
sola sue virtutis potentia vniuersos hostes meos in
duricia belli ofregit ex eis innumerabilibus interēp
tis propter quod regnum istud ab omni hostili con
gressu tūc ⁊ postmodū liberauit ⁊ mibi illud in qui
etis pace restituit liberatū. **U**nde non meis meritis
nec meae virtutis potentia usqz nunc sum huius regni
sceptro in pace potit⁹. sed sola tui benigni patris af
fectuosa virtute. **E**x hoc itaqz loco illi qui putauerūt
p̄uinciam messē esse siciliam opintonē eorum multa
firmitate corroborāt asserētes herculē in siciliā adue
h 2

nisse. **U**nde dictum ē ī vna parte sicilie ex parte bar
baroz herculē ex cā memorie suas fixisse colūnas q̄
locus ad huc dicit̄ colūnaz 7 terra dudum existens
in ea herculea vocabat̄ lic̄ quidā voluerūt corrup
to nomie herculis heraclia nomīari. **S**ed hec rata nō
sunt. **I**n hac igit̄ terra dudum a barbaris exarata 7
data penitus in ruinā adhuc supersunt quedaz colū
ne q̄ vulgo colonne herculis nūcupāt̄ 7 in eo quon
dā Fredericus secund⁹ princeps reip. romanorū 7 rex
sicilie fecit oīstrui quādā terrā cōsiderās locū ipm̄ ha
bitantibus vtilēz ppter sitū q̄uis in facie pelagi si
tus sit carēs omni port⁹ statione salubri. **Q**ue tamē
terra ppter situs bonitatez plena populo usq; in ho
diernū diē dicit̄ terra noua Rex aut̄ theucrā sua tra
hēs extrēa dispendiū incepto sermōe suo vers⁹ thele
phū cōtinuauit hec verba. **C**um igit̄ fili thelephe ille
virtuosissim⁹ p̄t⁹ regnū istud sibi sua virtute que
suerit 7 ego mihi ab eo illud non reputaueri restitu
tū s; mihi potius ab ipō omissum q̄ fata sibi viuēti
occedere noluerūt vt p̄p̄riū habituro tibi loco eius
cuius es heres 7 filius fata tibi rationabiliter cōcessē
runt. **Q**uare te aīo testandi in hoc meo presenti eulo
gio heredē instituo tā in regno isto q̄ ī omnib⁹ ali
is bonis meis vt huius regni sceptro . 7 diademate
potiaris 7 gubernes me aut̄ bōre regio regis tradere
sepulture curabis celebratis meis obsequiis more re
gali. **E**t his dictis 7 scriptis rex theucrā cōtinuo mor
te superueniēte vitā finiuit. quo mortuo theleph⁹ de
sua morte tristat⁹ cū proceribus regni sui corpus ei⁹
honorabili tradidit sepulture . 7 lapide marmoreo

nimum preciosum ē tumba ostructa eius in qua statu
it condi cadaver. In cuius tumbe superficie hoc epi
thaphium sculptum iussit apponi. Rex theucra iacet
hic quem morte peremit achilles. qui thelepho reg
ni scepra tenere dedit.

De thelepho ducenoniter in regem electo.

Hic igit factis universi maiores regni et per su
as urbes singuli populares thelepho qui ducis
nomine iure suo in primis fuit titulus insignitus nouo
facto regi tanquam eorum regi et domino sacramenta fidelita
tis et homagii prestiterunt et deinceps rex ipse thele
phus regni ipsius gubernacula moderaturus assump
sit. Achilles autem omnium victualium copia navibus onera
tis et aliis necessariis ad vite regimina deputatis the
lephum regem volentem cum eo in grecorum exercitum ap
plicari et profecto redire in regno ipso in quo ipse rex
erat assumptus quasi inuitum residere et remanere man
davit monens illum et monitis precepta subiungens
ut circa continuos succursus victualium et aliarum rerum
edibilium in grecorum exercitum mittendorum curam debe
at incessantem et uigilem adhibere. Cui omni deuotione
et affectione subiecta se predicta perpetui obrulit impletum
et sic achilles a rege thelepho discedente cum suis nauib
us alta petiit maria et recto remige nauigante sospes
et incolumis peruenit in theuedon ubi adhuc greco
rum exercitus morabatur. Cui statim descendens in
terram in comitiua multorum ad tertorium agamen
onis regis se obrulit ubi festim reges duces et ipsius
maiores exercitus confluxerunt et achille in magna
leticia suscipientes in gaudio maximo fouerunt applieribus